

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:
6-tasban petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, március 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexérelők: Hegedüs — nyugalomban.
- A képviselőház ülése.
- Horánszky a kabinetben.
- Makkai Zsiga Pichlerrel és az udvari bátról
- A munkához címzett kegyhely.
- Vizsgálat Beöthy László ellen.
- A megcsalt férj bosszúja.
- A városi tisztviselők társasvacsorája.
- Betörők és csendőrök harca.
- Egy sikkes jogszóló irnok elfogatása Aradon.
- A pomézi férjgyilkosság.
- Tárca: Ne legyen a másé. Irta: Harmath L.
- Csarnok: Birtokba vétel. Irta: Szikra.

Hegedüs — nyugalomban.

Arad, március 4.

Nyugalomba vonul egy férfi, aki pihenést, nyugalmat nem ismert soha. Egy miniszter távozik a magyar kereskedelem kormányrúdjára mellől, akiről azt jövendölték megérkezése napján, hogy a közvélemény majd egy epitheton ornanssal díszíti fel, ő lesz a magyar nemzet fejlődés-történetének *Baross II-je*.

Hogy a jóslat nem vált egészen valóra, annak csak a kisebbik oka található fel Hegedüs Sándorban. A nagyobbik a viszonyok mögött keresendő.

A miniszterség mézes hetei egy nagy korszak fényét vetették előre. A magyar iparral és kereskedelemmel nem a lánchíd melletti palotában kötött röpke ismeretséget az új miniszter, hanem fáradságot nem kímélve, bejárta az országot,

közvetlen közlő tanulója az ipar-telepeket, látott, hallott, beszélt, tapasztalt, és megszerezte előfeltételeit egy nagy szabású munkásságnak, melynek nyomán dolgozni, alkotni lehet.

Az 1900. év november 16-ika Arad iparának és kereskedelmének történetében emlékeztető nap marad. Városunk közönsége vendégül látta ezen a napon Hegedüs Sándort. A miniszter egyetlen nap alatt végig látogatott vagy másfél tucat kisebb-nagyobb ipartelepét. Fogadta a hatóság, a katonaság, a vasutak, az iskolák, az igazságszolgáltatás, a papság, testületek, pénzügyintézetek, politikai pártok stb. deputációit, és mindezek után még volt ideje két nagyobb szabású beszéd elmondására, amelyek közül az egyikben önmagáról szólva, a következőket mondta Hegedüs Sándor:

— Hivatalos címem szerint kereskedelmi miniszter vagyok. De szeretném, ha úgy nevezhetném magam, hogy kereskedelmi és ipari miniszter. Mert az én kötelességeim egyformán szólnak a kereskedelemnek és az iparnak. Ez kötelességekről szólván, meg kell jegyezni, hogy kötelesség is kétféle van. Hivatalos és nem hivatalos. Eddig, fájdalom, beértük azzal, hogy csak hivatalos kötelességünket teljesítettük. A jövőben, ha eszközeim nem fognak hiányozni, *éjjel-nappali munkával, melyet megkövetelnek mindenkitől, s melyben magam járok elől*, arra törekszem, hogy fölvirágoztassam a kereskedelmet és ipart, és megadjam mindkettőnek a *nemzeti* irányt.

Uttörő munka áll előttem, olyan vagyok, mint a bányász. Meggöndyedve dolgozom, de áttörök a földtömegben, s az alagut tulajdonán az önök tapsaival fogok találkozni

Tapsokkal, elismeréssel találkozott három éves minisztersége alatt Hegedüs Sándor nem egyszer. De azt nem tudta megérni, hogy áttörjön az alagut tulsó oldalára. Az éjjel-nappali munkát, melyben maga járt elől jó példával, halomra döntötte egy fogyatkozása: gyöngye volt a taktika és manővrozás terén. Ehhez jobban értett a néppárt és Rakovszky István, akik a lobbanékony természetű férfiut zátonyra csalták az Adrián.

Ugy érezzük, hogy Hegedüs Sándorban legtöbbet a magyar *kisiparos* vesztett. A nemzet ezen számban nagy, de a változó kormányok által elhanyagolt osztálya, ne mulasszon el egy szánakozó szót ejteni Hegedüs Sándor távoztán. Hogy e nagy társadalmi csoporton miként vélt segíteni a távozó miniszter, arról hadd beszéljen ismét Hegedüs Sándor maga, ahogy aradi látogatása alkalmával a kereskedelmi és iparkamara elnökéhez intézett beszédében mondotta:

— Eddig, ugymond, ha segélyre volt szüksége a kisiparosnak, úgy jártak el, hogy a megszorult embernek a fond perdu, vagy pedig visszafizetés ellenében, apróbb kölcsönöket osztottak. Ez azonban olyan volt, mint az égő talajra hullott vízecspepp, amely elpárolog. A szegény embernek pillanatnyi segélyre jó volt a pénz, talán

TÁRCA.

Ne legyen a másé.

Irta: Harmath Lujza.

I.

A nap már nyugovóra készült, a madársereg gyűgyögve kereste fészket s a fecské-pár utolsó utjáról tért meg, mikor amott a lánkas végén, a kendervetés mellett, megszólalt a szomorú nóta. Egyszerű, mindennapi nóta volt az, amilyent minden asszony énekel, ha szívet megnyomja valami és mégis Vince László akkorát káromkodott tőle, hogy az ökrei megvadtak bele egészen.

S pedig egész ideig békésen szántott a hegyoldalon s most ettől a szomorú énektől úgy megmozdult, mintha furiák üldöznék. Dühösen csap ostorával az ökrök közé, azok kirántják az ekevasat a földből és szaladnak eszevesztettül, hogy alig éri be őket a legény. Így aztán nem megy a munka. Megál pihentetni s úgy lopva egy-egy mérges tekintetet vet arra felé, hol ma az asszonyok — székely szokásként — kalákába nyúvik a kendert. Sokan vannak, — de ezer közül is megismerné azt a hangot . . .

A legény bosszusan emeli fel öklét és nagyot üt a levegőbe.

— Te kerested, te viseljed!

Nem tud dolgozni, hát hazafelé tereli az ökreit. Úgy érzi, mintha az egész menyholt rászakadt volna, alig bir helyéből megmozdulni. Mért is olyan szomorú az a nóta? . . .

A szép rózsaszín haricska-táblák, zizegő buzakalászkok és élénk-zöld lóhere vetések közt melyek máskor oly kedvére voltak, most lecsüggesztett fejfel bandukol az eke után, meglátja, hogy nem nagyon siet hazafelé. Pedig itt sincs maradása. Szemei tétován járnak az esthomályba burkolódzó mezőn, hol a fel-felcsillanó templomtornyán, mely kimagaslik a falu apró házai közül.

A falu végén a szent János kopottas szobra áll, törpe bokorkerítés veszi körül s itt helyi szokásként mindenki megáll, hogy egy pár Miatyánk kíséretében letegye a virágot, melyet a mezőn szedett, a szent lábaihoz. Lászlónak csak most jutott eszébe, hogy ma elfelejtett virágot hozni s mintegy békitőleg momogta el imáját.

Egyszer csak egy bokoréta most szedett virág hullott a lábaihoz. László meglepve fordult meg s hirtelen úgy megrázkódott, mintha valami kísértetet látna. Pevig dehogyan kísértet! — a szép Berki Andrisné állott mögötte.

A legény némán, kimeredt szemekkel nézett az asszonyra, majd egy mély sóhaj tört fel kebléből mialatt utnak indult. Az asszony elébe állott.

— Haragszik rám kigyelmed, László? — kérde édes, behízogó hangon.

— Hogy haragszok-e? Még kérde! Jobban tudod te, mint én, hogy ezer meg ezer okom van, hogy haragudjam rád.

S indult hazafelé. Az asszony megfogta a karját és kényszerítette, hogy megálljon.

— Ne fusson kigyelmed, úgy is utána megyek a világ végére.

— Nincs szavam hozzád!

— Tudom, látom, nem is érdemlem meg. Én vagyok az oka mindennek. Ha megütne, ha összetiporna, eltűrném, mert megrontottam az életét.

A legény lelkéről még mind nem engedett le a kemény kéreg, emberül tartotta magát. Elfordult és nem válaszolt e megvesztegető beszédre.

Az asszony folytatta:

— Es meg az enyémet is. De megvert érte a jó Isten mind a két kezével!

Ezek a szavak élesen vágta a legény szívébe. Ha azt mondja el neki az asszony, hogy boldog, hogy nem bánta meg, amit cselekedett, hogy nem gondol többé rá, talán dühében végig vág ostorával az asszony puha testén, de ez a szomorú gyónás lelkébe nyilallott. Az asszony nem látta a félhomályban a hatást, de érezte, hogy meg kell lenni s azért ugyanazon a hangon folytatta:

— Négy hete csak, hogy asszony vagyok,

mittálnak olyan tisztviselőket, a kik ellen még a vizsgálat semmitsem mutatott ki. A közigazgatási tanfolyammal kettős célt szolgál a belügyi kormány s lehetővé teszi szegény fiatalembereknek is a tovább tanulást, továbbá egy új pályát nyit a tanult fiatal emberek nagy segérének. A kormány azért tartja elég előképzettségnek a hat osztályt, mert nyolc osztály elvégzése után kevesebben jelentkeznének, mint a mennyire szükség van.

A közigazgatás keretébe a közgazdasági érdekeket is be kell illeszteni. A megyék rossz helyzetének oka az 1888-iki törvény, mely a megyék költségvetését fix fizetéssel állapítja meg. A közigazgatási reformok kérdése egy kormánytól sem talált oly kedvező fogadtatásra, mint nálunk. A közgazdasági közigazgatás szervezetét mutatja be. Azon váddal szemben, mely azt állítja, mintha a miniszterelnök nem tudná elintézni miniszterelnöki teendői miatt a belügyi folyó ügyeket, ezzel szemben kéri a miniszterelnököt, hogy ne adja ki kezéből a belügyi tárcát, mert azok a folyó ügyekben előállhatók késedelmek sokkal csekélyebbek ahhoz képest, a mi a miniszterelnökre vár, hogy t. i. Magyar közigazgatási reformjának nagy művét ő maga befejezze. (Elénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon. Mozgás az ellenzéken.) A költségvetést elfogadja.

Elnök az ülést felfüggeszti.

A vita folytatása.

Szünet után

Hellebronth Géza: Az idegen ember Budapest utcáin gazdagnak látja Magyarországot, de ha közelebbről a pénzügyminiszter exposéjából nézi hazánkat, bizony belátja szegénységét. A költségvetés mégis óriási nagy. A költségvetést kisebbiteni kell, s ezt a magasabb tisztviselők létszámának csökkentésével érhetni el. A főispáni és főispáni titkári hivatalok megszüntetését kívánja. A főispánok a miniszterelnök bizalmasai, ajándékozza meg a miniszterelnök az alispánokat s így az ország jelentékeny kiadásoktól szabadul meg.

Az állami anyakönyvi felügyelőket fölöslegesnek tartja. Az állami anyakönyvvezetés pénzügyi dolgaival foglalkozik. Annyi bizonyos, hogy valami nagy haszon nincs belőle, de azt is tudjuk, hogy hosszadalmas, a közönséget fárasztó és a mellett nagyon költséges. A községi adminisztrációról szól s annak hibáit tárja fel. A közegészségi visszasságok okát a községi adminisztrációkban véli megtalálni. A községek olyan terheket mérnek, melyeket azok el nem bírnak.

A vita további folytatását holnapra halasztották.

az asszonyra, melytől ez hangtalanul rogyott össze. László mint egy megsebzett vadállat felfordított kinyájában s a másik percben ölébe kapva az elalélt asszonyt, forró, szenvedélyes csókjaival halmozta el.

— Ne halj meg, ne halj meg, mert nálad nélkül még a menyország sem kell nekem! nem haragszom, nem gyűlöllek, jobban szeretlek az életemnél, a menyországnál, az Istennél!

És ébresztette, édesgette csókjaival. Egyszer aztán csak azt érezte, hogy két puha kar öleli magához.

III.

Másnap halva találták meg a szép Berki Andrisnét az erdőszélen. Szívét éles kés — aminőt minden székely ember hord csizmaszárában — járta át piros vére jó nagy területen festette meg a sárguló avart. Hogy került oda, ki ölte meg? Senki sem tudta megmondani. Az ura a cseléddel vásárrban volt s így az asszony egyedül lévén otthon, nincsen tanu reá, hogyan került ide s ki volt a gyilkosa.

Most már vége. Az alig pár hónapos asszony diszes koporsóban, selyem viganóban fekszik a nagy, kopros házban.

A szép, iratos, galambugos kapu tárva, a nép tolong a halottas házhoz és összedugva fejüket, remélődözve találgatják, hogy ki volt a gyilkos? A csendőrség két nap óta járja a ha-

TÁVIRATOK.

A burok szabadságharca.

London, márc. 4. Kitchener jelenti Pretóriából, hogy a múlt heti harcokban elesett 69, megsebesült 15, fogságba esett 903 és megadta magát 105 bur. Kekewich és Greenfels csapatai üldözik Delarey hadát, amely állítólag kis csapatokra oszlott. Methuen egy ezreddel Vryburgból Lichtenbergbe ment, hogy elvágja az ellenség útját.

Henrik herceg.

St.-Louis, március 3. A kaszinóban adott reggelin a polgármester fölköszöntötte Vilmos császár és Roosevelt elnököt. Henrik herceg megköszönte az üdvözlést és azt mondta, hogy nagyon meghatotta a vendégszeretet és szíveség, amellyel mindenütt találkozott. Önök tudják — mondotta az után — hogy Németország mindenkor kész az Atlanti Óceánon keresztül üdvözlést váltani és kezet szorítani, ha arra való készséget talál. En egy nemzetnek vagyok a képviselője, amely mindenkor harcba kész, de nem harcra vágyó. Fejedelmem mindig a béke védője és békét akar tartani a nemzetekkel. Országuk terjedelme, kereskedelmük és pénzügyeik nagysága mély benyomást tett. Ugy találom, hogy az Egyesült Államok megérdemlik, hogy barátságban legyen velük a világ.

Horánszky a kabinetben.

(Az új kereskedelemügyi miniszter.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 4.

A ma érkezett összes budapesti lapok bucsuztatják Hegedüs Sándort és üdvözlik az új kereskedelemügyi minisztert, Horánszkyt. A miniszterváltás tehát, melynek hírére az egész magyar sajtóban az Aradi Közlöny írta meg legelőször, immár befejezett tény. Annyira tény, hogy a Hegedüs felmentésére és kitüntetésére, nemkülönben a Horánszky Nándor kinevezésére vonatkozó legfelsőbb kéziratok már holnap megjelennek a hivatalos lapban.

Ma este a szabadelvű pártkörben — ahol újból igen nagy számban voltak együtt a klubtagok — a beszélgetés fő témája természetesen a miniszterváltás volt. Hegedüs Sándor sokáig időzött a klubban és maga is egészen nyíltan beszélte mindenkinek, hogy a lemondásáról szóló hír igaz. Beszéltek a klubban Nagy

tárt, anélkül, hogy legkisebb nyomra akadtak volna.

Megbuzták a harangokat s hangjuk szomoruan bug végig a kis falu felett. Ott van már az Ur szögája s az egész falu, hogy a szerencsétlent utolsó útjára kísérjék.

A nehéz szegekkel, módosan kivert födellet ketten emelik fel, hogy rátegyék a koporsóra.

Ekkor a tömegből egy tántorgó alak válik ki, kinek kintől elborult sápadt arcán, összecsapzott haján meglátszik, hogy napok óta rémekkel küzdökdi. Ruhája cafatokban csúng le elcsigázott testéről. Oda tántorog a koporsóhoz és felordít kinosan:

— Ne fődjétek bé, mert még elakarok bucsuzni tőle! — nekem van egyedül jussom hozzá!

A nép ijedten húzódott vissza a borzalmas alaktól. A legény lehajolt s hosszan, mint egy élő, édes, kívánatos száját csókolta meg a halott elkékült ajkait. Mikor feláll, úgy el volt torzulva az arca, — hogy alig lehetett ráismerné.

A csendősr, ki ott állott a tömegben, most közeledett, rátette a kezét Lászlóra és szigorral kérdi:

- Te voltál?
- En — felelt a legény megadással.
- Miért tetted?
- Hogy ne legyen a másé.

Ferenc államtitkár lemondásáról is, ami különben abból a parlamentáris szokásból következik, hogy miniszterváltáskor a politikai államtitkár is rendelkezésre bocsátja állását.

(Félhivatalos jelentés.)

A kormány egyik kövön nyomott félhivatalos lapja, a Magyar Távirati Iroda, körülményesen foglalkozik ma déli kiadásában a miniszterváltással, a melynek okait is érinti. A félhivatalos jelentés szóról-szóra így hangzik:

A mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter beadta lemondását. Hegedüs Sándort lemondása felajánlásánál a változott parlamenti konstellációra való tekintetek vezették. Mulhatatlanul szükséges volt ugyanis, hogy a nemzeti pártnak a szabadelvű párttal való egyesülése, a melyet Széll Kálmán létrehozott, megerősítést és szentesítést nyerjen az által, hogy a belépett párt egyik legkiválóbb tagja, Horánszky Nándor által képviselve legyen a kabinetben s így őt megillető részt nyerjen az államügyek vezetésében és a felelősségben.

Hegedüs Sándor, a kinek kiváló parlamentáris érzéke közelismert dolog, maga is ismételtén kifejezte azt a meggyőződését, hogy a volt nemzeti párt egyik tagjának a kabinetbe való belépése a parlamentarizmus követelménye. Ettől a gondolattól vezetve, a legnemesebb önmegtadással felajánlotta a maga tárcáját, a mint annak idején engedett Széll Kálmán meghívásának és elvállalta a kereskedelmi tárcát. A kereskedelmi miniszterium vezetésében beállott változás tehát főleg a szabadelvűpárt megváltozott strukturájának kifejezése és éppenséggel nem áll, hogy a kabinet politikájában a legcsekélyebb változás is beállana. Az általános politikai vezetés tovább is kizárólag a kormányelnök kezében marad és már ez okból is, kivált pedig a miniszterelnök és a geszignált jövőbeli kereskedelmi miniszter között fennálló régi, benső politikai és személyes viszonytól fogva természetes, hogy ez a tárca teljesen a Széll Kálmán miniszterelnök által proklamált liberális elvek szellemében fog vezetetni.

Horánszky tetőtől-talpig szabadelvű ember és szabadelvű gondolkodásának csak nemrég is férfiasan adott kifejezést. Képtelenség tehát a kabinetbe való belépését, a mint bizonyos oldalról megkísérelték, az agrárius irányzat sikerének feltüntetni, annál is inkább, mert hiszen Horánszky Sepszi-Szent-Györgyön mondott programbeszédében határozottan állást foglalt az egyoldalú agrárius program ellen. Horánszky tehát minden tekintetben, kipróbált szabadelvű gondolkodásánál, sok évi parlamentáris multjánál és a parlament minden közgazdasági munkájában való kiváló közreműködésénél fogva és végül annál a nagy rokonszenvennél fogva, a melyet a szabadelvűpártban élvez és annál a nagy tiszteletnél fogva, a melylyel neki a háznak minden pártja adózik, kiválóan hivatva van arra, hogy elfoglalja azt a diszes állást, a melyre ő felsége kegye a miniszterelnök előterjesztésére meg fogja hívni.

(Hegedüs és Horánszky.)

Hegedüs miniszter felmentését és Horánszky kinevezését, hir szerint, a hivatalos lap csütörtöki száma fogja közölni. A király egyuttal Horánszkyt valóságos belső titkos tanácsossá nevezi ki; az erre vonat-

kozó legfelsőbb kézirat a kinevezéssel egyidejűleg jelenik meg.

Az új miniszter a kereskedelmi tárca tárgyalásának elején rövid *programnyilatkozatot* fog tenni azon irányról, melyben tárcáját vezetni óhajtja.

A *Magyar Nemzet* ma esti száma megleghangú vezércikkben emlékezik meg Hegedüs Sándor működéséről. A képviselőház mai ülésének végén Horánszky megjelent a Házban. Mindenütt üdvözölték, mint leendő kereskedelemügyi minisztert. Hegedüs nem jött el a Házba.

Hírlik, hogy a kereskedelmi minisztérium több *magasrangú tisztviselője nyugdíjba megy*. Nagy Ferenc államtitkár állítólag visszamegy egyetemi tanárnak. Mindez még csak kombináció, mert nem tudni, kit szándékozik Horánszky maga mellé venni államtitkárnak.

(Az új miniszter életrajza.)

Hórai és tóthfalusi *Horánszky Nándor* Egerben született. 1838. január 15-én. Családjá egyike Liptó-vármegye legrégebbi családjainak. Iskolai tanulmányait Egerben, jogi tanulmányait pedig a pesti egyetemen végezte, hol 1858-ban abszolutóriumot nyervén, törvényszéki gyakorlatra lépett s mint ilyen, az akkor fennállott szolnoki törvényszéknél kezdte meg működését.

Három év múlva fogalmazónak nevezték ki az ujonan szervezett magy. kir. ítélőtáblához. Ugyarcsak 1861-ben nyerte el az ügyvédi oklevelet, a mikor Szolnokon törvényszéki bírónak választották meg. Ezen állásáról a provizorium behozatala után leköszönt s mint ügyvéd működött, tevékeny részt véve egy a társadalmi, valamint az akkor e térre szorult politikai mozgalmakban is.

Az alkotmány visszaállítása után kiváló szerepet játszott a megyei és városi életben, melynek állandóan képviselői tagja volt. Előnkölte alatt alakult meg Szolnok városának első iskolaszéke; az ő buzgólkodása folytán jött létre a kisdudóví és az első szolnoki takarékpénztár. 1870-ben a katolikus kongresszusra képviselőnek választották s a kongresszuson, mint annak egyik jegyzője működött.

1872-ben választották meg első ízben országgyűlési képviselőnek. A parlamentben a szolnoki kerületet képviselte s mint ilyen, az akkori balközép-párthoz tartozott. Miután e pártból a Ghyczy-féle árnyalattal nemsokára kilépett, letette mandátumát, de a kerület újból és nagy lelkesedéssel megválasztotta.

Horánszky 1875-ben csatlakozott a fuzióhoz és az általános képviselőválasztások alkalmával Mosonban kapott mandátumot. Ez az országgyűlési ciklus ujitotta meg Ausztriával a közgazdasági kiegyezést. Horánszky ekkor több képviselővel együtt a közjogi alapon álló ellenzékbe lépett, mely ellenzék az 1892-iki választások alkalmával a „nemzeti párt” nevet vette föl. 1878-tól kezdve az újabb időkig, a mikor *Seéll Kálmán* kormányelnöksége alatt tudvaleg a nemzeti párt beolvadt a szabadelvűpártba. Horánszky annak nemcsak egyik legkiválóbb tagja, de több éven át alelnöke, majd elnöke volt.

Az 1878—81-iki országgyűlésen nem vett részt, miután az általános választásoknál a dunavecsei és esztergomi kerületekben kisebbségben maradt, ellenben 1881-től kezdve három országgyűlésen át az esztergomi, 1892. óta pedig az abauj-tornavármegyei Szepsi kerületet képviseli.

Horánszky egyike a legelőkelőbb magyar politikusoknak. A felvetődő kérdések minden-

kéhez hozzá szól. Jeles szónok, sima eleganciával s meggyőző érvekkel szokott beszélni. Legutóbb Szepsiben mondott nagy beszédet a tisztviselők fizetésrendezése tárgyában, amely beszédével úgy az illetékes körök, mint a sajtó soká foglalkoztak. Minden párt előtt népszerűségnek örvend s nagy képzettsége, alapos tudása mellett ennek a népszerűségnek köszönheti fényes karrierjét, mely immár a miniszteri székhöz juttatta.

(Ki lesz az államtitkár?)

A miniszterváltozással kapcsolatban még egy másik válság is együtt jár, amelyről ma még kevesen tudtak, de amely, értesülésünk szerint, tényleg felmerült. *Hegedüs* miniszterrel ugyanis együtt akar távozni hivatalából dr. *Nagy Ferenc* kereskedelmi államtitkár is, akit tudvaleg Hegedüs nevezetett ki egyetemi professzorból államtitkárrá. Ugy hírlik, hogy még történnek kísérletek *Nagy Ferenc*nek hivatalában való megmaradásához, amire azonban alig van kilátás.

Erre az esetre már kombinációba vettek a kereskedelmi államtitkári állásra két férfit: az egyik: *Vörös László*, aki tudvaleg báró *Dániel* minisztersége idején volt államtitkár, a másik gróf *Serényi Béla* országgyűlési képviselő, aki számos kereskedelmi irányú kiváló gazdasági tudásra valló költségvetési beszédével keltett feltűnést. Ezek közül valamelyik lesz az államtitkár. Beavatott körökben azt beszélik, hogy *Vörös Lászlónak van a nagyobb kilátása az államtitkárságra*.

Kuriózumkép megemlítjük, hogy ma még öt új nevet hoztak kombinációba, nevezetesen *Smialovszky Valért*, *Batthány Tivadar* grótot, *Mándy Lajost*, *Miklós Odónt* és *Földes Béla* egyetemi tanárt.

(A legújabb hírek.)

Lapunk zártakor a következőket telefonálja budapesti tudósítónk:

A szabadelvűpártkörben rendkívül mozgalmas volt ma az élet. A klubtagok csaknem teljes számban ott voltak, hogy kicseréljék nézeteiket a miniszterváltozással kapcsolatban várható dolgok felől. Este az a hír terjedt el a klubban, hogy a változás nemcsak a miniszter személyére terjed ki, de a politikai államtitkárra s a főbb tisztviselőkre is. A jövőbeni államtitkár személyét illetőleg különböző kombinációk forogtak. *Vörös László* mellett főleg *Serényi Béla* gróf nevét hangoztatták, ki a képviselőházban nemrég az agráriusok álláspontját hevesen megtámadó beszéddel tünt ki. Azt az érvelt is hangoztatták mellette, hogy veje *Csáky Albin* grófnak, a főrendiház elnökének. A *P. Lloyd* értesülése szerint az összes kombinációk alaptalannokká váltak, mert *Nagy Ferenc* politikai államtitkár meg fog maradni *Horánszky Nándor* mellett is.

A *Hegedüs* Sándor felmentését tartalmazó királyi kézirat már a hivatalos lap *holnapi* számában meg fog jelenni. Hegedüst a király távozása alkalmából az első osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Ugyanezt kapja *Plósz* Sándor igazságügyi miniszter is a polgári perrendtartás törvénytervezete körül kifejtett munkásságáért.

Hegedüs Sándor volt legbealsóbb társai a munkában: *Vértessy* osztálytanácsos, az elnöki osztály vezetője és *Hollán* Sándor miniszteri segédtitkár Hegedüs egyenes kivánságára előléptetésben részesülnek. *Vértessy* miniszteri tanácsos lesz, *Hollán* pedig valóságos miniszteri titkár.

SPORT.

+ *Maróczy* a második helyen. A montecarlói sakkturna tizenhetedik fordulójáról a következőket táviratozzák: *Maróczy* Géza, aki mindeddig a mesterek élén volt, egy fél egy-ségi hátrányba jutott *Pillsbury*vel szemben és a második helyre szorult. A magyar mester tegnap erős indiszpozícióval küzdött és súlyos fogfájása miatt nem is akart résztvenni a mérkőzésben. Mivel azonban így a játszmat ellenfele, *Gunsberg* mindenképen föl írta volna. *Maróczy* nagy unszolásra mégis megmértkőzött vele. Rövid játék után, amelyben általánosan feltűnt *Maróczy* gyenge játéka, a beteg mester föladata a partiet. Ma tehát *Pillsbury*nek van legtöbb egysége: 14, *Maróczy*nak pedig 13 $\frac{1}{2}$.

Makkai Zsiga

Pichlerrel és az udvari bálról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4

Az ákosfalvi kerület híres országgyűlési képviselője, *Makkai* Zsigmond vasárnap Nagyváradon időzött. Haza akart utazni székelyföldi falucskájába, hogy rendet csináljon a kis gazdaságában. E tervében meggátolta egy sürgöny melyben *Kreitzer* Balázs a szolnoki kerület képviselőjelöltje korteskedni hívta.

— Első a kötelesség! — Mondta *Makkai* Zsigmond s a négy órás vonattal visszautazott Szolnokra.

A fehér-harisnyás képviselő visszafelé utaztában a nagyvárad vasúti étkezőben várt a vonatjára. Ott ült a vasúti tisztviselők társaságában, kikkel a legkedélyesebb beszélgetést folytatta. Arra a kérdésre, hogy hanyadik osztályban utazik, szinte sértődve válaszolt:

— Hát csak az elsőn.

— Hogy érzi magát Budapesten?

— Jól, jól! De mégis csak jobb volt ott-hon. Nagyon sokat mulatunk. Reggel 7 órakor kelek fel, megkávézom, aztán a szobámban sétálok nyolc óráig, majd megmosdom és felöltözködöm. Ekkor fogadom a látogatókat. Harmincan, negyvenen is felkeresnek egy nap, mert hát én hozzám el mer jönni mindenki. Tudják, hogy én nem vagyok afféle uri képviselő, aki még szóba se áll a néppel, csak egyszer hat esztendőben. Tíz órakor megyek a gyűlésbe. Az asszonynak egy forintot adok kosztra naponkint, de csak minden harmadik nap kosztolok odahaza. Adok ezenkívül még naponkint két forintot az asszonynak tiszta ágért és tiszta szobáért.

— Kikkel szokott mulatni Zsigabá?

— A képviselő társaimmal. Legtöbbször *Pichlerrel*, — hogy maradt volna ott, akonnét jött. Kétszer hetenkint szoktam színházba menni, no meg néha benézek az orfeumba is, mert hát Budapesten nagyon szemtelen lesz az ember...

— szavait jóízű nevetéssel kísérté a képviselő, aztán így folytatta:

— A multkor nem kaptam színházi jegyet. Az igazgató, a kivel jó viszonyban vagyok, bevitt az öltözők mellé. Tyű, milyen furcsa állapotban láttam a leghiresebb színésznőket. Azután tudja, azon mulattam jól, mikor kijött az egyik színésznő, akinek nevetve kellett a színpadra kimenni már az öltözőnél elkezdett nevetni és egész a színpadig mindig rázta a nevetség. Jaj de jól mulattam.

— Mennyit takarít meg a fizetéséből?

— Mennyit? Ennyit ni! — És nagy veres ujjával fűgét mutatott.

— Mikor otthon megyebizottsági tag voltam, sokszor beszélünk a földieimmel, hogy zsványáság egy képviselőnek öt forint napidíjat adni. Most nyolcat kapunk és most azt mondom: zsványáság nem tizet adni.

utas rögtön jelentést tett az aradi rendőrségnek, mely Kurics előjáróságát értesítette a dologról, az előjáróság nyomában van az enyveskező fényképészeknek.

— **Betöréses lopás.** Folyó hó 3-án éjjel özvegy Mayer Mihályné világosi lakosnő házába ismeretlen tettesek behatoltak és a szobából, hol senkisémet tartózkodott, mindent elvittek. A rablók a ház falát teljesen kiásták s munkájukat észrevétlenül be is fejezték. A tetteseket e csendőrség nyomozza.

— **Ujtás!** Honisch L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközöit felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— Mindenféle cipőt rendkívül dus választékban és fölötte jutányos áron kapható Porter Vilmos Nagy Aruházban a Szabadság-téren. Erről mindenki meggyőződhet próba által.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A pomázi férjgyilkosság.

(Pestvidéki esküdtbíróvási tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 4.

Rónay Kamill elnök a mai tárgyalást reggel 9 órakor nyitotta meg. A terem a második nap is zsufolásig megtelt. Ma legelőbb Horák Tamásné és Kvasznyik Jánosné pomázi lakosokat hallgatták ki, de ezek lényegtelen vallomást tettek. Ezután a többi tanuk következték, a kik a viszonyokat jobban ismerték.

Kalvin János tanu kocsis volt Schiesslknél. Az asszony panaszkodott, hogy úti a férje. Erre a tanu mondta: En visszaütném.

— No — mondta Schiesslné — ha agyonütöd, adok száz forintot.

Ez a mosókonyhában, három tanu előtt történt. A gyilkosság éjjelén látta Schiesslnét hazulról távozni s ekkor panaszkodott neki, hogy az ura borotvával megölni akarja.

Ribiné-Klik Mari is tudja, hogy a vádlottnő 100 forintot ígért az előbbi tanunak, ha megöli Schiessl Mártont. A dolog tavaly farsang idején történt.

Schiesslné szerint az egész csak üres tréfa-beszéd volt.

Medvegy György napszámos sokat megfordult a Schiesslék házában. A házaspár gyakran veszekedett, de verekedni nem látta őket. Az asszony meg is mondta, hogy azért, mert szeretőket tart. A tanu sokszor mondta az asszonynak:

— Adjon be az urának egy kigyót!

Elnök: Egy kigyót? Kigyót nem szoktak az embernek beadni. Tán mérget?

— Nem, de egy egész kigyót. (Derűtség.)

— Mit mondott magának Schiesslné?

— Hogy fizet jó áldomást, ha elemészttem az urát.

— A vizsgálóbírónál 100 for. ntról beszélt maga. Így volt? És hogy mérget szerezzen azért neki?

— Ez nem igaz.

Halász ügyész: Bántotta az asszony az első házasságból való gyerekeket?

— Nem láttam soha.

— Hát arról nem panaszkodott, hogy azok őt bántják?

— Nem.

Medvegy Györgyné is mindig veszekedett halott.

— Gorombán szidták egymást?

— Az ember azt mondta az asszonynak: Te vén disznó! Erre az asszony meg így felelt vissza: Te még vénebb disznó!

— Tudta maga, hogy az asszonynak viszonya van Englerrel?

— Ő nem mondta, de észre lehetett venni. Arról is tud, hogy Schiesslné az öreg megöleéseért jó áldomást ígért.

Halász ügyész: Azt hallotta, hogy az öreg Schiessl revolverrel kergette az asszonyt s meg akarta ölni?

— Nem tudok róla.

Engler Ignácné, a másodrendű vádlott felesége, a törvényes figyelmeztetés után kijelentette, hogy vallani kíván. Kijelentette, hogy ellenséges viszonyban áll Schiesslnével, aki tőle elcsábította férjét.

Elmondta, hogy Schiesslné vakmerőségében még arra is reá vetemedett, hogy elment a l kárukra, amikor a férje beteg. Többet látták mikor bejött a lakásba, mélyen szemére huzta a kendőjét, hogy meg ne ismerje senki. Egy izben csaknem verekedésre került közöttük a dolog. Schiesslné nem csinált titkot abból, hogy elcsábította tőle a férjét. Kérkedve beszélt, hogy 80 frtért új fogsort csináltatott csak azért, hogy Engler őt szeresse ne a feleségét. Egyszer az utcán összepöröltek s tanu követ dobott Schiesslnére.

— Maga figyelmeztette Schiessl arra, hogy a felesége elszerezte az urát?

— Igen. Egyszer rajtakaptam az uramat, mikor ezzel az asszonnyal szerelmeskedett az istállóban.

Halász ügyész: Mit szolt Schiessl mikor maga elmondta ezt neki?

— Azt mondta, hogy ő azt nem hiszi.

— Látta-e azt, hogy Schiessl verte volna a feleségét.

— Nem.

— Hát azt, hogy az asszony verte volna meg az urát?

— Egyszer láttam, hogy a padláson ugy fejbe vágta egy csizmával az urát, hogy ennek mindjárt vé borította el az arcát.

Lugmayer dr: Mennyi ideig éltek még együtt a Schiesslktől való távozásuk után?

— Körülbelül egy évig?

Elmondta azután, hogy egy izben Schiesslné volt az, aki őt kibékítette az urával, aki akkor Budán dolgozott. Schiesslné ugyanis mikor ő az urát kereste, azt mondta neki: Gyere velem Rézi, elvezetlek az uradhoz.

Halász dr. ügyész: Miért tette ezt Schiesslné. Csak azért, hogy Szent-István napkor zavartalanul mulathasson — az urammal.

Weisz Odön dr: Milyen ember volt a maga ura, mielőtt Schiesslnével viszonyt kezdett?

— Derék jóra való dolgos ember. Semmit sem mondhatok rosszat rá. (Engler sir, Schiesslné gunyos nevet arccal nézi Engler.)

Weisz Odön dr: Haragszik maga az urára?

— Nem haragszom rá.

Lugmayer dr.: — Mióta az ura fogva van, meglátogatta a börtönben?

Englerné (sirva): Igen, voltam benn nála, 14-szer.

— Pénzt is adott neki?

— Azt is adtam neki.

Engler szólalt fel, megerősítve felesége vallomását s ezt megtoldotta még azzal, hogy amikor a lakásán meglátogatta őt Schiesslné, akkor csak azért jött hozzá, hogy lebeszélje arról, hogy kibéküljön a feleségével.

— Látta Engler itt a maga derék jóra való felesége, érdemes volt ezt elhagyni — azért az asszonyért?

Engler: En csak annyit mondhatok, hogy mindennek a Schiesslné volt az oka. Különbem még tudok bizonyítékot arra, hogy az asszony (t. i. Schiesslné) már mással is megakarta mérgeztetni az urát. Az Iskola-u. 8. sz. a. tisztítóintézetben van egy vasalónő, azt ígérte neki, hogy szerez neki olyan mérget, amelytől az ura elpusztul, ha ad 100 frtot s ebből 50 frtot előre. Erre tanu is van.

Schiesslné és Englerné szembesítése következett.

Elnök Schiesslnéhez: Igaz az, hogy maga azt mondta Englernének: Az én uram az én kezem által, te pedig az urad keze alatt halsz meg.

— Nem igaz!

Englerné erre szemébe mondja s a két asszony hevesen pörölni kezd egymással. Englerné éles szavakkal kiáltja Schiesslnének: Te szemét!

— A tárgyalást folytatják.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A szerető bosszúja. Temesvárról jelentik: Az esküdtszék ma késő estig tárgyalta Rosenberg Lajos belincsi kereskedő bűnyjét, aki Popesku Mária parasztleányt az utcán vadászfegyverével agyonlőte. Rosenbergnek viszonya volt a leánnyal s a mikor szakított vele, a leány Rossenberget és nejét folyton zaklatta és szidalmazta. Rassov Lehel alügyész szándékos emberölésnek minősítette tettét. Fáy Ignác védő halált okozó súlyos testi sértés mellett érvelt. Az esküdtek a védő álláspontját fogadták el. A törvényszék a btk. 307. §-a alapján három évi börtönre ítélte a vádlottat. Az ítélet jogerős.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 4.

Korai volt az öröm gazdáink körében, hogy kisültött a tavaszi nap.

Tegnap megkezdtek sok helyen a szántást ám ma nem folytathatták a beállott esőzés miatt, mely ma szünet nélkül öntözi az amugy is lágy talajt.

Az utak minden irányban rosszak. Alig lehetséges a közlekedés, miért is gyenge behozatal volt, mely alig 400 métermázsza buza és 200 métermázsza tengeri, ez is vízi molnáraink sürgős szükségletét fedezte.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8'90—9'10.

Buza közép minőségű 8'70—8'80.

Tengeri 4'60—4'65.

Rozs 6'60—6'70.

Arpa 5'30—5'40.

Zab 6'50—6'60.

Az irányzat lanyhább.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 4.

Délitőzsde. A buzaárakat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 8000 métermázsza került forgalomba, változatlan, a zárlatnál valamivel drágább árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.25—9.26
Buza májusra	9.26—9.27
Buza októberre	8.20—8.21
Rozs 1902. áprillisa	7.46—7.47
Rozs októberre	6.77—6.78
Zab 1902. áprillisa	7.58—7.60
Zab októberre	6.25—6.30
Tengeri 1902. májusra	5.21—5.22
Tengeri júliusra	5.35—5.36
Répece 1902. augusztusra	12.30—12.40

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.32—9.34
Buza májusra	9.35—9.36
Buza októberre	8.30—8.32
Rozs 1902. áprillisa	7.50—7.52
Rozs októberre	—
Zab 1902. áprillisa	7.63—7.64
Zab októberre	—
Tengeri 1902. májusra	—
Tengeri júliusra	—
Répece 1902. augusztusra	—

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	701.25
Magyar hitelrészvény	720.—
Lezámtólóbank részvény	451.25
Rima-Murányi vasmű részvény	502.50
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	679.60
Közuti vasut	653.—
Városi villamos vasut részvény	324.—

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

R. K. Gurahonc. Névsor nélkül nem közlünk bálit tudósítást, arra meg éppen nincs helyünk, hogy az ön által beküldött hosszadalmas cikkek helyét szorítsunk. Szolgáljon ez tudomásul a jövőre.

NAPIREND.

Március 5. Szerda. Róm. kath. naptár: Ozséb. — Protestáns naptár: Ozséb. — Görög-keleti naptár (február 20.): Leo püspök. — A nap két 6 óra 19 perckor, nyugszik 5 óra 33 perckor. — A hold két 3 óra 18 perckor, nyugszik délután.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 757.7 milliméter, délután 2 órakor 757.4 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 6.8, délután 2 órakor C° + 7.2. Szél irány és ereje reggel 7 órakor N 5, délután 2 órakor EN. 5 — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, délután 2 órakor borult esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Nyhe, sok helyütt csapadék.

Szabadságegyeztetés emléktárgyak országos múzeuma (szabadságegyeztetés épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 10 órától délután 6 óráig. Bejárat-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szombán és szombaton délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye szobák helyisége mellett ülés-terem.

Március 5. Az aradi zenede növendékeinek hangversenyével egybekötött táncestélye este 7 órakor (Krispin-terem.)

Március 7. A Kölcsey-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

CSARNOK.

Birtokba vétel.

Írta: Szikra.

(3)

(Folytatás.)

Aztán férje mellé telepedve, elkezdett a jövőről beszélgetni. Mándoky alig hitt füleinek. Hogyan? az a mindig csendes asszony, akit ő a legtitkosabb gondolatában már rég ide óta csak „kényelmes, de nem érdekes feleségnek” minősített, ilyen kedvesen tud csicseregni, nevetni? Szinte sajnálta, hogy elgérkezett vacsorára. Hanem persze, ezen nem lehet változtatni, mert barátai biztosan máris várják a kaszinó valamely játéktérében.

— De amint szabadulhatok, visszajövök édes! . . . mondta Klárát megölelve és ezzel indulni készült, de felesége tréfás erőszakkal tartotta vissza.

— Orültsz? — kérdezte sugva, hízelve arcát arcához téve. — Mándoky egy pillanatra kérdőleg nézett rá, de aztán elnevette magát:

— Vagy úgy? . . . felelte — már el is feledtem. Hanem, annál jobban örülök — sietett hozzátenni — mikor a felesége elkodvetlenedését meglátta, hogy az én asszonykámnak semmi komoly baja sincsen! . . .

— Es most, pá. — Tette hozzá bucsút intve és elietett. Klára csendesen nevetgélve nézett férje után.

— Fogadjunk, hogy ma nem lesz úgy mint máskor, — mondta meggyőződéssel. Még is, alighogy a szó kicsuszott a száján, legott elvette jókedvét, mert Istenem! az a „máskor” hány keserű emléket keltett szívében! Hiszen eddig ahányszor csak a városba jöttek, Mándoky mindig sietett valami ürügyet találni, hogy a feleségét magára hagyja és bizony gyakran megesett, hogy a hajnal vetette haza a kártyaasztal mellől.

Egészen addig . . . De most? . . . De ezután? . . . biztatta magát Klára, hőiesen küzdve a rossz gondolatokkal. Mert hiszen lehetetlen, hogy ő is ne értse át a mai nap nagy jelentőségét. Egy egészen új élet van a gondjainkra bízva, mondta áhitattal, egy egész élet! és annak összes felelőssége! . . . Csak nem fogja Ernő magát kivonni a kötelességek alól? riad föl álmodozásából

Erre a kérdésre azonban azok a kegyetlenül sivár órák, melyek férje távozása után következtek, nagyon is hamar megadták a választ.

Mert Mándoky Ernőt hiába várták vissza, csak úgy odamaradt, mint annakelőtte.

Klára pedig az egész végnélküli éjszakát álmatlanul, minden neszre figyelve, percről percre fokozódó izgatottságban töltötte.

Gyakran azon a ponton volt, hogy felkel és férje keresésére indul, mert hiszen biztosan szerencsétlenség érte, de a következő percben már még biztosan tudta, hogy Mándoky egyszerűen ott ül valamely kávéházban és rette-

netes szenvedélytől uralva, talán éppen most teszi fel egy lapra kártyán az utolsó garasát . . .

— A gyermekemét — ötlött Klára eszébe fájón, élesen, mintha késsel irták volna oda. Es ez a gondolat egyszerre talpra állította. Nem. Ezt nem engedem! Ehez nincs joga! ismételtette, mialatt gyorsan, idegesen öltözködni kezdett. Hanem mikor a kilincse tette a kezét, megijedt a saját esztelenségétől:

— Hol keresnéd? kérdezte visszatámolyogva. Es mit beszélnél véle, ha megjelenéseddel egy nevetéses és undok botrányt idéznél elő?

. . . Nincs egyéb hátra, mint várni, várni türellemmel és aztán cselekedni, határozta el mindkét kezét égő homlokára szorítva.

Es lassan hajnal lett mégis. Az ablak alatt megindult a nyüzsgés, mozgás, a házban pedig a szokásos csoszogás, suttogás, takarítás és csodára Klárának most szinte jól esett mindezt hallani, mert hiszen a felkorbácsolt idegei ezerszerre jobban szenvedtek attól a nesztől, — melyet a tökéletes csöndbe bele képzelt volt, mint a tényleges lármáktól. Es most már némileg az is megnyugtatta, hogy feltűnés nélkül mehet ki a házból.

— De hová menjek? — kérdezte önmagától, — mi keresni valóm van nekem ebben a városban, ahol talán a legközelebbi utca fordulónál várakozik reám a szegény, a megaláztatás? . . . Mándoky Klára eliszonyodva gondolt arra, hogy ha itt marad, muszáj lesz férjével találkozni, és ki tudja, hogy látja viszont: részegen? a kártya veszteségek után elcsendesítve? vagy talán éppen, valami kalandtól mámorosan? Nem! kiáltott szenvedélyesen, elég volt az ilyesmik eddig!

De most, de ezután, — más játékot kezdünk . . . Mennyire csodálkozott volna Mándoky Ernő, ha ebben a percben Klárával találkozna. Hiszen abban az erélyes nyugodt fölényrel rendelkező fiatal asszonyban, aki ott a Jáki fogadó folyosóján állva a számlája előmutatását kérte, alig-alig marad csak egy vonás is a tegnapi reggeli, csöndes, elmosódott egyéniségű feleségéből, — pedig csoda se történt, — csak annyi, hogy a körülmények erősebbek voltak, mint annak az asszonynak a szokott nőies megadása, és feiszinre terítették a benne lakozó és eddig mesterségesen féken tartott akaratot, erőt.

Mándoky Klára még most is azt hitte, hogy hangja, megbotránkozása sugalja cselekedeteit, — pedig egyszerűen, erős egyénisége jött anyai ösztönének segítségére.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszluról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszluról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.48
Gyorsvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.52
Szeged felé:		Szeged felé:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebészről sv. r.	8.09
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebész sv. du.	5.20	Személyvonat este	6.52

Városi színház.

Bérlet 145. sz.

Páratlan

Szerdán, 1902. évi március hó 5-én.

Az ikrek.

Operette 4 képből. Írta: Maurice Ordonneau. Fordította: Molnár Ferenc. Zenéjét szerelte: Edmond Audran.

SZEMÉLYEK:

Boniface . . . Rubos Á.	Robert . . . Nemes S.
Catherine . . . Komlósy I.	Modeste . . . Mányai A.
Gandichard . . . Polgár S.	Theodule . . . Réti István.
Gandichardné Tolnainé.	Des Filieres . Giréth K.
Beauvisage . . . Boda Ferenc.	Clara) Kley Margit Felhő R.
Deschamps . . . Fenyéri Mór.	Cecil)
De la Tourette . . . Palóczy Pál.	Manon . . . Vidor Laura.
Goutran . . . Arkossy V.	Therese . . . Garai Ilonka.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Kell Manoné szül. Krausz Róza a maga, ugyszintén Józsi és Rezső gyermekei, valamint az alulírott rokonok nevében mélyen megszorodott szívvvel jelenti a legjobb férj, a leggyöngédebb atya és rokon

KELL MANÓ urnak,

folyó évi március hó 4-én d. u. 3 órakor, élte 46-ik és boldog házasságának 19-ik évében történt gyászos elhunytát.

A drága halott hült tetemei folyó évi március hó 5-én d. u. 3 órakor fognak a kásából (Deák Ferenc-utca 42. szám) az izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni

Arad, 1902. március hó 4-én.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Kell Dávid, Kell Katalin, szülők.	Kell Izidor.
Özv. Krausz Albertné, anyósa.	Dr. Kell Lipót,
Kell-Zinsenheim Ottilia,	Kell Sándor,
Kell Jenny,	Kell Lajos,
Mandl Ignác,	Kell Mihály,
Goldmann Adolf,	Kell Fanny férj. Mandl,
Hook Emil,	Kell Róza férj. Goldmann,
sógornői és sógorai.	Kell Mimi, férj. Hook,
	testvérei.

József főherceg-ut 10-ik szám alatti ház első emeletén

5 nagy szobából, nagyszámu mellék helyiségekből álló, villamos világítással s minden kényelemmel ellátott

Lakás

folyó évi május hó 1-jétől kiadó.

Bővebbet a házban. 463

Nagyobb birtok kezelésére ajánlkozom.

Belterjes gazdálkodás összes ágazataiban 21 év óta megszakítás nélkül kitűnő eredménnyel önállóan gazdálkodtam.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadó-hivatalában.

404

SZIVARKA HÜVELYEK

SZIVARKA PAPIROK

„NIL”
(KROKODILLAL.)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobb elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely és szivarka papírok „NIL” (krokodillal) nyújt mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsiros nem lesz, és ki nem alszik.

○ Vigyázzunk értéktelen utánzatoktól. ○

☞ Mindenütt kapható. ☞

Egyedüli készítőik:

ELSTER FRÉRES LEMBERG.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bá-
lyeg melléklendő. Telefon értesítésnek
nem ad a kiadóhivatal.

Honvéd

gyalogos tisztii uniformis alig hasz-
nált olcsó árért eladó. Bővebbet
József Ficzeg-ut 19. szám a ház-
mesternél. 470

Allást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny ut-
ján, mely az országban betöltendő
összes állásokat közli, állást nyer-
nek: ipari és kereskedelmi, mező-
és erdőgazdasági és műszaki tiszt-
viselők, községi jegyzők és jegyző-
írnokok, nőtisztviselők, kereske-
delmi alkalmazottak és gyakornok-
ok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 ko-
rona. Mutatványszámokat 30 fillér
beküldése ellenében küld a kiadó-
hivatal Budapest, Rökk Szilárd-
utca 27. Álláskeresői beiktatás-
nál minden szóért 2 fillér, vasta-
gabb betűvel 4 fillér, nyilttérben
pedig minden szóért 6 fillér fi-
zendő, mely hirdetések legké-
sőbb csütörtökig fogad el a kiadó-
hivatal. 440

Bérháztulajdonosoknak

és földbirtokosoknak

törlesztéses kölcsönt 42 1/2 és
50 évre jutányosan és előnyös
feltétel mellett közvetit és ér-
tesítést ad

Sárkány,

Budapest, Váci-körút 21.

Kapható minden könyv-
kereskedésben, vagy a pénz
beküldése esetén megküldi
bérmentve a Szegedi Napló
kiadóhivatala. 397

Gömbölyű rózsakarókat

és virágbotocskákat,

továbbá

szőlő- és árvédelmi karókat

ajánlanak

Munk H. és Fiai

gőzfűrés-, parkett-, hordó-, láda és
faárujár 416

Maros-Szlatinán, Aradmegye.

Gazdasszonyi állást

óhajt el yerni középkorú özv. vi-
dédi tisztességes szerény igényű,
bizonyítványokkal rendelkező nő,
ki a háztartás minden ágában jár-
tas, és kitűnően főz, egy magán-
nyos urhoz. Czim a kiadóhivatalban.

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-ollo, kertész
fűrés, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561
Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Vetőmag.

50 q. első minőségű fajtisza

Besseler zab,

50 q. első minőségű fajtisza

Golden Melon árpa

eladó. 442

Értekezhetni Steiner Ferencz
irodájában Aradon, Kis-körút.

Árlejtési hirdetmény.

Uj-Aradon, a fő utcán építendő, Uj-aradi takarékpénztár
1. em. épület felépítése alkalmával teljesítendő, föld, kőműves,
elhelyező, ács, vas, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, má-
zoló, cizement és szobrász munkák elkészítése, illetőleg szállí-
tása iránt, a következő feltételék mellett nyilvános árlejtés
hirdettetik.

1. Ajánlat az összes munkákra, egyes munka csoportok-
ra vagy pedig egyenkint külön-külön tehető.

2. A munkákra vonatkozó munkakivonatokat vállalkozó
rendelkezésre bocsájtatnak, és kötelesek abba egységáraikat
beiktatni a végösszeget pedig úgy számjegyekkel mint betűk-
kel kiírni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, me-
lyek a kiszolgáltattott eredeti iven tételnek.

3. Később érkezett, távirati uton küldött vagy pedig utó-
ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

4. A lepecsételt ajánlatok f. évi márczius hó 22-ig déli
12 óráig az uj-aradi takarékpénztár igazgatóságánál fő-utca
19. sz. nyújtandók be.

5. Az ajánlatok az uj-aradi takarékpénztár igazgatóságá-
nak f. évi márczius hó 23-án déli 10 órakor nyilvánosan fel-
bontatnak.

6. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók, az ajánlati összeg
5 százalékának megfelelő bánatpénzt az uj-aradi takarékpénz-
tárnál, az ajánlat benyújtása előtt letenni.

7. Fenntartja magának az uj-aradi takarékpénztár igaz-
gatósága azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül a ju-
tányosság szem előtt tartása mellett a munka kivitelével és
végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jól és he-
lyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is legtöbb
biztosítékot nyújtani képes.

8. A munkákra vonatkozó költségvetési kivonatok, tervek
az uj-aradi takarékpénztár igazgatóságánál megszerezhetők.

Uj-Arad, 1902. márczius 5-én 469

Az uj-aradi takarékpénztár igazgatósága.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

400

Telefon szám 485.

T. Cz.

Van szerencsém nagyrabecsült
rendelőimnek szives tudomására
adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti
czipész-üzletemet
feloszlattam, de iparomat továbbra
lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tokóli-téri Kishalmi-féle gőzfürdő mellett
folytatom.

Főtörékvésem oda irányul, hogy
nagyrabecsült rendelőimet ezután
is legnagyobb odaadással, szolid
és pontos kiszolgálásban része-
sítsem, miért is az eddigi pártfo-
gásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség be-
cses bizalmába ajánlva maradok
kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Arankamentes

államilag olmozott

vörös heremag,

Luczernamag

kapható

100 kgr., 50 kgr. és 25 kgrmos

olmozott bálakban

Funkelstein Józsefnél 437

Arad, Petőfi-utca 1.

TELEFON 438.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,
Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüstitárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

Vagyon.

1901. évi főmérleg.

Teher.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Pályatest...			378000		Részvénytőke:				
Telkek ...			40000		forgalomban ... 1903 drb.				
Épületek ...			107485	48	törlesztve élv. jegyekkel 757 „			532000	
Kocsik ...			44790		Jelzálog ...			40000	
Lovak ...			7040		Tartalékalapok ...			74418	64
Ló- és kocsifelszerelési eszközök			535	20	Épületek értéksökkenésének tartalékalapja ...			7485	48
Szerszámok és eszközök ...			400		Alkalmazottak segélyalapja ...			1652	52
Személyzet ruházata ...			180		Elfogadványok ...			144000	
Vágányáthelyezési és építési számla			259805	36	Letéti elfogadványok ...			156000	
Ideiglenes vágányépítési számla			2000		Fel nem vett 1898. évi osztalékok	12			
Téglagyári telkek ...	3900				„ „ „ 1898. „ felüloszt.	42			
Téglagyári épületek ...	10000				„ „ „ 1899. „ osztalékok	36			
Bérbevett téglagyári telkek ...	4000				„ „ „ 1899. „ felüloszt.	66			
Téglagyári eszközök ...	1100				„ „ „ 1900. „ osztalékok	140		296	
Téglagyári készletek ...	33319	56	52319	56	Hitelezők...			78306	85
Anyag-számla ...			5105	64	1900. évi nyeresemény-áthozat ...			2473	64
Takarmány-számla ...			12499	71	1901. évi nyeresemény ...			40571	36
Számlabeli adósok ...			2450						
Adósok letéteikért ...			156000						
Váltó-tárca...			500						
Pénztár-számla ...			8093	54					
			1077204	49				1077204	49

Aradon, 1901. december hó 31 én.

Tenner Lajos, s. k.
vezénylő igazgató.

Westmann Gyula, s. k.
könyvvezető.

Jelen főmérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számla az alulírt felügyelő-bizottság által a — a mérleg-bizottsággal együttesen megvizsgált leltárak alapján — tételenként megvizsgáltatván, a készletekkel, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlított és tökéletesen rendben találtatott. Aradon, 1902. márczius hó 3-án.

Lustig Andor, s. k.
felügy. biz. tag.

Berkovits F. Géza, s. k.
a felügyelő bizottság elnöke.

Dr. Marschall Lajos, s. k.
felügy. biz. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése:

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk a lefolyt 1901. üzletévre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni.

Az 1901. üzletév folyamán rendszeresen ellenőriztük a társaság ügyvezetését, könyvvezetését és pénztárkezelését és ennek alapján jelenthetjük, hogy mindenkor mindent teljesen rendben és a törvényes határozmányoknak megfelelően találtuk.

Jelentjük továbbá a tisztelt közgyűlésnek, hogy az igazgatóság által előterjesztett 1901. december 31-én lezárt mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát beható vizsgálat tárgyává tettük és azokat a kifogástalanul vezetett üzleti könyvekkel, továbbá az általunk tételenként megvizsgált

készletekkel és leltárakkal összehasonlítva, a tényleges állapotokkal teljesen megegyezőnek és a kereskedelmi törvény idevontatkozó rendelkezéseinek tökéletesen megfelelőnek találtuk.

Mindezeknél fogva hozzájárulunk az előterjesztett mérleghez és az igazgatóság jelentéséhez és indítványaihoz, magunkévá tesszük az 1900. évről elővezetett 2473 korona 64 fillérrel együtt 43045 koronát kitevő tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát és azt a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy az 1901. évet illetőleg úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadni szíveskedjék.

Aradon, 1902. márczius hó 3-án

Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Lustig Andor, s. k.
felügy. biz. tag.

Berkovits F. Géza, s. k.
elnök.

Dr. Marschall Lajos, s. k.
felügy. biz. tag.